127851 - Bayram namazından önce topluca tekbir getirmek

Soru

Bayram namazından önce toplu tekbir getiriliyor, bu uygulama namaz bayramı için meşru mu? yoksa bidat mi? Şayet bidat ise ne yapılması gerekir, namaz kılınıncaya kadar mescitten çıkılsın mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bayramda tekbir getirmek, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'ten bize gelen meşru sünnetlerdendir, ancak bize aktarıldığı gibi yapılması gereken bir ibadet türü olup bu uygulamada keyfi şeyler yapılamaz, sadece sünnette anlatıldığı gibi yapılması gerekir.

Asrımızın fıkıh alimleri, günümüzde yapılan toplu zikirlerle ilgili hakkında çok araştırma yaptılar ancak dayanak olacak bir delile ulaşamamışlardır. Bunun üzerine bu uygulamanın bidat olduğuna dair fetva vermişlerdir. Çünkü her hangi bir ibadetin yapılış şeklinde yeni bir şeyler ortaya koymak kötülenmiş bir bidattır. Nitekim Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu: "Her kim bizim dinimizde ondan olmayan bir şeyi meydana getirirse onun ameli kabul edilmez" (muslim 1718)

Şeyh Muhammed bin İbrahim Rahimehullah şöyle dedi:

"Bayram gününde Mescid-i Haramda yapılan tekbir şu şekildeydi: Kişi veya kişiler zemzem damında oturur ve tekbir getirirlerdi, haremde bulunan kişilerde onlara cevap veriyorlardı, bunun üzerine Abdulaziz bin Baz bu duruma karşı geldi ve bunun bidat olduğunu söyledi. Şeyhin amacı yapılan şeyin şekilsel olarak bidattır. Ancak tekbir getirmek bidat olduğunu amaçlamamaktadır. Bunun üzerine Mekke ehlinin bir kısmı bundan rahatsız oldular çünkü bu şekilde öğrenmişlerdi." Mecmu fetava Muhammed bin İbrahim (3/127-128)

Abdulaziz bin Baz Rahimehullah şöyle dedi: “…. Bayram gecesi, ramazan bayramında, namazdan önce, zilhiccenin on gününde ve teşrik günlerinde tekbir getirmek meşrudur. Ayrıca bu tekbirlerin büyük fazileti vardır. Nitekim yüce Allah şöyle buyurdu: “……Bu da sayıyı tamamlamanız ve hidayete ulaştırmasına karşılık Allah’ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir.” (Bakara/185)

Yüce Allah, zilhicce ve teşrik günleri için şöyle buyurdu: “Gelsinler ki, kendilerine ait birtakım menfaatlere şahit olsunlar ve Allah’ın kendilerine rızık olarak verdiği (kurbanlık) hayvanlar üzerine belli günlerde (onları kurban ederken) Allah’ın adını ansınlar. Artık onlardan siz de yiyin, yoksula fakire de yedirin.” (Hac /28) başka bir ayette: “Sayılı günlerde Allah’ı anın (telbiye ve tekbir getirin)”. (Bakara/203)

Şüphesiz bu belirli günlerde meşru zikirlerden biri de genel ve özel bir şekilde tekbir getirmektir. Nitekim bu konuda sünnet ve selefin uygulamaları bulunmaktadır. Meşru tekbirin şekli şu şekildedir: her Müslüman tek başına başkaları onu duyacak şekilde sesli tekbir getirmesidir. Ancak bidat olan toplu tekbir getirmek ise: bir veya birden fazla kimsenin sesli bir şekilde birlikte tek sesle tekbir getirmeleri ve birlikte bitirmeleridir. Bu uygulamanın bir aslı olmamakla birlikte bunun delili de yoktur.

Ömer Radiyallahu anhu’dan aktarılan toplu tekbir getirmek ise şu şekilde uygulanmıştır: Ömer Radiyallahu anhu sesli tekbir getirirken insanlar da hatırlar ve onlarda tekbir getirirlerdi ancak onlar toplu olarak değil herkes kendi başına tekbir getirirdi.

İster namazdan sonra olsun ister başka bir vakitte tek sesle toplu bir şekilde tekbir getirmek meşru değildir. Ancak genel olarak zikirde meşru olan çokça Lailaheillallah suphanallah, kuran okumak ve istiğfar ederek Allah’ı zikir etmektir. Zira yüce Allah şöyle buyurdu: “Ey iman edenler! Allah’ı çokça anın…” hadiste Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu: “Subhanallah, el hamdu lillah, laileheillallah ve Allahu ekber, güneşin üzerinde doğduğu her şeyden bana daha sevimlidir.” (muslim)

“ Her kim yüz defa “subhanallahi ve bihemdihi” derse günahları deniz köpüğü kadar olsa bile affedilir.” Muslim.

Bu ümmetin selefine ittiba etmek isteyen, bilmeli ki böyle topluca tekbir getirmek meşru değildir. Ancak bunu heva ve bidat ehli yapmaktadır. Madem zikir ibadetlerden bir ibadet ise şeriata uymak açısından dinde farklı bir uygulama getirmemek gerekir.

En iyisini Allah bilir.